

# Ten eerste

Reportage Experiment in Maastricht

## Stadspoli bespaart miljoenen

Raadpleeg een specialist in de stadspoli, dan hoef je geen eigen risico te betalen. Verzekeraars zijn ook blij: duur ziekenhuisonderzoek blijkt zo meestal niet nodig.

Van onze verslaggever  
Sander Heijne

**MAASTRICHT** Dermatoloog Herm Martens draagt tijdens zijn spreekuur in de stadspoli in Maastricht geen witte jas. Hij heeft geen beschikking over medische apparatuur en presenteert zich liever als medisch adviseur dan als behandelend arts. Er is nog iets bijzonders aan het spreekuur van de medisch specialist in de stadspoli in Maastricht; patiënten kunnen er terecht zonder hun verplichte eigen risico van 360 euro aan te spreken. De kosten van het consult komen volledig voor rekening van de zorgverzekeraar.

En toch zijn ze bij zorgverzekeraar VGZ lyrisch over het Maastrichtse experiment. De reden: de stadspoli bespaart de verzekeraar miljoenen euro's aan zorgkosten.

De stadspoli is een experiment van de lokale huisartsenorganisatie ZIO en het Maastricht Universitair Medisch Centrum. Het doel is patiënten met eenvoudige zorgvragen zo veel mogelijk buiten het dure ziekenhuis te houden.

De gedachte is simpel: negen van de tien patiënten die door huisartsen naar het ziekenhuis worden verwezen, blijkt niets ernstigs te mankeren. Huisartsen weten dit, maar moeten hun patiënten bij twijfel toch doorsturen. Tenzij ze de mogelijkheid hebben een specialist om advies te vragen zonder de patiënt naar het dure ziekenhuis te verwijzen.

Ron Winckers is zo'n patiënt. Vijftien jaar geleden werd de Maastrichtse ondernemer in het ziekenhuis behandeld aan een kwaadaardige moedervlek. De eerste jaren na de behandeling werd hij halfjaarlijks gecontroleerd in het ziekenhuis, daarna kreeg hij het advies zijn moedervlekken zelf in de gaten te houden. Onlangs meende zijn vrouw een afwijking in een moedervlek op zijn rug te zien. Na overleg met zijn huisarts besloot Winckers voor een dermatologisch consult naar de stadspoli te gaan. Niet vanwege de kosten, maar voor het gemak.

'In het ziekenhuis moet je vaak lang wachten voor je aan de beurt bent, het zou betekenen dat ik mijzelf een paar uur moet uitroosteren.' De stadspoli



Dermatoloog Herm Martens ziet een patiënte in de stadspoli.

Foto Marcel van den Bergh / de Volkskrant

kent geen wachttijden. Net als bij de huisarts is de duur van een consult begrensd. Winckers bezocht de vestiging in de Clavecymbelstraat, de poli zit midden in een woonwijk in een lage flat tussen de winkels en onder woonappartementen.

De dermatoloog wist na een optische inspectie van de moedervlekken op de rug van Winckers genoeg. Geen kanker, geen zorgen. Binnen een kwartier was Winckers weer aan het werk.

'We verwachten de kosten van een consult aan de stadspoli binnen twee jaar tot 100 euro terug te kunnen bren-

gen', zegt medisch directeur Guy Schulpen van ZIO. Zijn club is samen met het universitaire ziekenhuis, Huis voor de Zorg en verzekeraar VGZ verantwoordelijk voor de proef met de stadspoli. Het goedkoopste enkelvoudige klinische consult in het Maastrichtse ziekenhuis kost het dubbele, en daar blijft het meestal niet bij.

Academische ziekenhuizen zijn het laatste vangnet in het Nederlandse zorgstelsel. Als medisch specialisten in de ziekenhuizen een kwaal over het hoofd zien, kan dit fatale gevolgen hebben voor de patiënt. Vandaar dat speci-

alisten in ziekenhuizen gewend zijn hun patiënten van top tot teen na te kijken. De mogelijkheden zijn eindeloos. Van bloedonderzoeken tot kijkoperaties en allerhande scans. En als er een kwaal wordt gevonden, worden patiënten meestal ook in het ziekenhuis behandeld. Zelfs als de behandeling ook door de veel goedkopere huisarts kan worden voortgezet.

'Bij sommige patiënten ontcom je er niet aan om ze naar het ziekenhuis te sturen', zegt de Maastrichtse huisarts Stan Kempinski. Hij is betrokken bij het experiment. 'Maar vaak stuur ik een patiënt door naar een specialist met een simpele vraag waarvoor lang niet alle diagnostiek waarover het ziekenhuis beschikt nodig is.'

Voor deze grote groep patiënten biedt de stadspoli uitkomst. Een ervaren dermatoloog als Martens heeft aan een korte optische inspectie van de moedervlekken van een patiënt genoeg om te beoordelen of het wel of niet zorgwekkend is. En als de specialist op de stadspoli twijfelt, kan de patiënt alsnog voor aanvullend onderzoek in het ziekenhuis terecht.

De proef met de stadspoli's loopt anderhalf jaar en de resultaten zijn spectaculair: 75 procent van de patiënten kon na een bezoek aan de stadspoli verder worden behandeld door de huisarts, waar een consult 9,01 euro kost.

Zorgverzekeraar VGZ verwacht, zodra alle huisartsen in de regio Maastricht Heuvelland meedoen, jaarlijks enkele miljoenen euro's aan zorgkosten te kunnen besparen met de stadspoli's. De regio telt 175 duizend inwoners - 1 procent van de Nederlandse bevolking. VGZ wil het Maastrichtse model landelijk invoeren. De verzekeraar hoopt zo op termijn enkele miljarden euro's aan zorgkosten te besparen zonder te snijden in kwaliteit of aanbod.

Het is de vraag hoe makkelijk de verzekeraar het model in andere regio's kan invoeren. Het UMC is het enige ziekenhuis in Maastricht Heuvelland, alle specialisten zijn er in loondienst. Zij leggen zich het liefst toe op de behandeling van patiënten met gecompliceerde aandoeningen. In veel streek- en stadsziekenhuizen in de rest van het land ligt dat anders. De omzet van zowel de ziekenhuizen als de specialistenmaatschappen zullen dalen als de stadspoli's succesvol worden geïntroduceerd.

'Wij hebben goed moeten nadenken voordat we instemden met het experi-

**“**  
**Vaak stuur ik een patiënt door met een simpele vraag**

Stan Kempinski huisarts in Maastricht, doet mee aan de proef

ment', zegt directeur Patiënt en Zorg Hans Fiolet van het Maastricht UMC. Ook het academische ziekenhuis loopt inkomsten mis door zijn medewerking aan de stadspoli. Het is onvermijdelijk, vindt Fiolet. 'In 1995 gaven we in Nederland 28 miljard euro uit aan zorg, de kosten zijn opgelopen tot ruim 85 miljard euro. Als we de zorg betaalbaar willen houden, moeten we in de ziekenhuizen geen behandelingen meer aanbieden die buiten het ziekenhuis goedkoper kunnen worden aangeboden.'

Advertenties

**Onbezorgd  
veranderen?  
Maak het verschil.**

Turbulente tijden in de zorg vragen om transitie van structuur én cultuur. Wie neemt uw mensen mee in dit proces en handelt naar de behoeften van uw organisatie? FunktieMediair kent dié ervaren transitie managers die u echt verder helpen.

Bel 020 - 504 20 20 of kijk op [funktiediair.nl](http://funktiediair.nl).

\* FunktieMediair. Mensen kennen.  
**FunktieMediair**  
a Randstad company

Zorg?

[ditzo.nl/zorgmee](http://ditzo.nl/zorgmee)

**Ditzo**